

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 615.453.6

**ВПЛИВ ДОПОМІЖНИХ РЕЧОВИН НА ТЕРАПЕВТИЧНУ
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКІВ**

Гальчинська О. К., кандидат ветеринарних наук, доцент
*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Ефективний лікарський препарат можна отримати тільки при оптимальному сполученні діючих і допоміжних речовин. Допоміжні речовини – будь-які складові лікарських препаратів, за винятком діючих речовин, що дозволені до застосування (полісахариди, білки, неорганічні речовини, високомолекулярні сполуки, поверхнево-активні речовини).

В основі класифікації допоміжних речовин такі показники, як хімічна структура, вплив на технологічні характеристики лікарських препаратів та кінетику їх фармакологічної дії.

Допоміжні речовини можуть виконувати функції мазевих і супозиторних

основ, емульгаторів, загусників, стабілізаторів, пролонгаторів, піноутворювачів, консервантів, пропілентів, барвників і суттєво впливати на основні технологічні, споживчі, економічні характеристики, фармакологічну ефективність препаратів та можуть взаємодіяти з діючими речовинами, внаслідок чого значно змінюються не тільки фізико-хімічні властивості (стабільність, реологічні показники), але й терапевтична ефективність (всмоктування, локалізація дії, фармакокінетика) лікарських препаратів.

Крім того, допоміжні речовини можуть бути індивідуальними хімічними сполуками, які, в свою чергу, зазнали фізичної обробки або відповідної хімічної модифікації. Тому при використанні таких допоміжних речовин в реєстраційному досьє лікарського препарату обов'язково зазначають їх технологічні характеристики (вид додаткової обробки).

До допоміжних речовин висувають такі вимоги: вони не повинні змінювати біологічну доступність та специфічну дію, повинні забезпечувати агрегатний стан, структурно-механічні та інші фізико-хімічні властивості, включаючи органолептичні – смак, колір, запах та ін.; не взаємодіяти з активними речовинами, тарою, пакувальними матеріалами, технологічним обладнанням у процесі виготовлення та зберігання ліків; не повинні сприяти мікробній контамінації лікарських препаратів; повинні відповідати ступеню біологічної сумісності та не виявляти шкідливої алергічної і токсичної дій; бути економічно доступними.

Отже, загальне значення допоміжних речовин при виробництві лікарських препаратів значно зросло, адже вони не лише обумовлюють технологічну можливість отримання ліків у певній лікарській формі, але й зумовлюють або регулюють їх стабільність та ефективність протягом певного часу, що має не тільки медичне, але й економічне значення, оскільки збільшує термін придатності ліків.